

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 881

гр. Кюстендил, 30.11.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, III СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

Членове: Елисавета Г. Деянчева
Мария Ст. Танева

като разглежда докладваното от Росица Б. Савова Въззивно частно гражданско дело № 20221500500600 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава Двадесета и първа - чл. 274 и сл. от ГПК.

Образувано е по депозирана частна жалба от Н. П. Б., с ЕГН *****, действаща чрез пълномощника си адв. Надежда Петрова от САК, с адрес за връчване гр. София, 1303, ул. „Позитано“ № 15, ет. 6, офис 16, срещу Определение № 1035/05.10.2022 г. по гр. д. № 20221510101875/2022 г. на Районен съд гр. Дупница, с което е отхвърлена молбата ѝ да бъде овластена от съда от името на длъжника О.М. да проведе процедура по реда на чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството (ЗН), по приемане на наследството, оставено ѝ от наследодателя Д.В.Д. притежавала ЕГН *****.

В жалбата се излагат доводи, че определението е неправилно и незаконосъобразно. Твърди се, че процедурата по чл. 61 от ЗН е единствена възможност да бъдат реализирани правата на кредитора по чл. 134, вр. чл. 30 от ЗН. Не се споделят изводите на първостепенния съд за неоснователност на искането, поради което се настоява за отмяна на атакуваното определение и постановяване на друго, с което кредиторът да бъде овластен от съда да извърши действия от името на длъжника О.М. да проведе процедура по реда на чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството (ЗН), по приемане на наследството, оставено ѝ от наследодателя Д.В.Д. притежавала ЕГН *****.

По допустимостта на жалбата:

Съгласно чл. 396, ал. 1 от ГПК определението на съда по обезпечение на иска може да се обжалва с частна жалба в едноседмичен срок, който за молителя тече от връчването му, а за ответника - от деня, в който му е връчено съобщение за наложената обезпечителна мярка от съдебния изпълнител, от службата по вписванията или от съда в случаите по чл. 397, ал. 1, т. 3.

В случая частната жалба е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 396, ал. 1 от ГПК - на 17.10.2022 г., срещу подлежащ на обжалване акт и е процесуално допустима.

Разгледана по същество, частната жалба е неоснователна, като съображенията за това са следните:

С нормата на чл. 134, ал. 1 от ЗЗД законодателят е предвидил, че кредиторът може да упражни имуществените права на длъжника, когато неговото бездействие заплашва удовлетворяването на кредитора, освен ако се касае за такива права, упражнението на които зависи от чисто личната преценка на длъжника. Когато упражнението на правото не се

състои в предявяване на иск, кредиторът може да извърши действието, но след като бъде овластен от съда по реда на обезпечаване на исковите — арг. от ал. на цит норма. По същество предвидената възможност за кредитора да извърши фактическо действие, с което да упражни право на длъжника си представлява действие по обезпечаване на вземането му и цели запазване или увеличаване на имущество на длъжника, от което да бъде удовлетворено вземането. В този смисъл основателността на искането по чл.134, ал.3 от ЗЗД, както е правилно е приел и първостепенният съд, се обуславя от кумулативното наличие на следните предпоставки: кредитор на молителя, имуществено право на длъжника, което не подлежи на личната му преценка, което кредиторът може фактически да извърши и бездействие на длъжника да упражни това право, което застрашава имуществото му да бъде намалено.

От приобщените към молбата писмени доказателства — Договор за заем от 06.10.2019 г., Анекс към него от 27.08.2014 г., запис на заповед от 28.08.2018 г., изпълнителни листа от 21.01.2019 г. и 28.09.2021 г., е установимо, че О.Н.М. е длъжник на молителя Н. Б..

Че приживе покойната Д.Д. се е разпоредила с притежавано от нея имущество за след смъртта си е видно от приобщените саморъчно завещание и протокол за обявяването му, справка за вписване на саморъчно завещание.

Горното действие е извършено в полза на Марио Валентинов Малчев, който въз основа на извършеното завещателно разпореждане се е снабдил с Констативен нотариален акт № 155/2021 г. - приложен към молбата.

Липсват обаче ангажирани доказателства, които да установят по надлежния ред кои са наследниците по закон на Д.Д., респ. има ли изобщо такива, и най-вече дали длъжникът О.М. е сред тях.

С горното основателността на искането да бъде овластен молителя от съда от името на длъжника О.М. да проведе процедура по реда на чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството (ЗН), по приемане на наследството, оставено ѝ от наследодателя Д.В.Д., притежавала ЕГН *****, е компрометирана. Не може да се направи обоснован извод от наличните в кориците на делото доказателства, че длъжникът и соченият за негов наследодател субект, се намират в такава именно връзка. Следва да се поясни още, че съгласно чл. 61 от ЗН, приемането на наследството по опис трябва да се заяви писмено пред районния съдия в тримесечен срок, откакто наследникът е узнал, че наследството е открито. Този срок може да бъде продължен от районния съдия до три месеца.

В случая липсва представен акт за смърт, но доколкото нотариусът е отразил в Протокол рег. № 885/2020 г., че Д.Д. е починала на 07.01.2020 г., като се е позовал в т.см. на представен му Препис-извлечение от Ат за смърт № 0009/08.01.2020 г., издаден от Община Дупница, може да се приеме, че датата на смъртта е установена. В този аспект евентуална процедура по реда на чл. 61 от ЗН би била недопустима, дори и да се възприеме искането за основателно. Този срок е преклузивен, като след изтичането му за наследника остава възможността да приеме наследството, но губи привилегията да стори това по опис.

От друга страна действително в съдебната практика се приема, че ако наследник с право на запазена част не упражни правото да иска намаление на завещанията или на даренията и това заплашва удовлетворението на кредиторите му, те имат право да упражнят правото на своя длъжник. Приемането на наследството по опис е елемент от основанието за възникване на правото да се иска възстановяване на запазена част спрямо лице, което не е призовано към наследяване. Самият опис има само доказателствено значение досежно обема на оставеното в наследството имущество и може да бъде съставен по искане на посочените в чл.554 ГПК. Едно от тях е лице, което претендира да има качеството наследник. Но тук би могло да се приеме, че евентуално производство по реда на чл. 61 от ЗН не представлява право на длъжника, за упражняването на което същият бездейства. Това е така, защото длъжникът няма задължение да приеме наследството на наследодателя си с цел да

удовлетвори кредиторите си, доколкото и последният не може да бъде заставен да приеме наследството, та дори в производство по реда на чл. 61 от ЗН, още повече, че доказателства за евентуалното му качество на наследник, не са ангажирани. Нещо повече, споделима е тезата, че в случая се касае за действие, което има личен характер и е поставено в зависимост от чисто субективната преценка на носител на правото на наследяване. Законът е предвидил възможности на кредиторите чрез намеса на съда, но в друга, не в настоящата, хипотеза, а именно при смърт на длъжник и насочване на претенциите на кредитора към неговите наследници, ако те са приели наследството. Когато наследството не е прието, кредиторите разполагат с възможността да принудят наследниците в определен от съда срок да заявят дали приемат наследството или се отказват от него – чл. 51 от ЗН. Когато наследниците вече са направили своя избор и са се отказали от наследството, то кредиторът следва да използва процедурата по чл. 51 от ЗН по отношение на призованите наследници от следващия ред – и така до изчерпване на законните наследници и до преминаване на наследственото имущество към държавата.

Изложеното обосновава извод, че искането молителят да бъде овластена от съда от името на длъжника О.М. да проведе процедура по реда на чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството, по приемане на наследството, сочено като оставено от наследодателя Д.В.Д. е неоснователна. До идентичен извод е достигнал и първостепенният съд, заради което атакуваният съдебен акт е правилен и като такъв следва да бъде потвърден.

Мотивиран от горното, Кюстендилският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 1035/05.10.2022 г., постановено от състав на Районен съд гр. Дупница по гр. д. № 20221510101875/2022 г. от описа на същия съд, с което е отхвърлена молбата на Н. П. Б., с ЕГН *****, действаща чрез пълномощника си адв. Надежда Петрова от САК, с адрес за връчване гр. София, 1303, ул. „Позитано“ № 15, ет. 6, офис 16, да бъде овластена от съда от името на длъжника О.М. да проведе процедура по реда на чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството (ЗН), по приемане на наследството, от наследодател Д.В.Д. притежавала ЕГН *****.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____